

GAS-mõõntõõllmõš

Ķiõttke'rjj, versio 5

Seija Sukula, Kirsi Vainiemi da Ilona Autti-Rämö

Siiskõslogstõk

1	GAS-mõõntõõllmõõžž âânnmõš Kela säursmâttmõõžžâst.....	3
2	GAS-fi'ttõõžž.....	4
3	Täävtõõžzi raajmõš.....	5
3.1	Täävtõõžzi tobdstummuš.....	5
3.2	Täävtõõžž nõõmummuš.....	6
3.3	Indikaattoor va'lljummuš.....	7
3.4	Ceäkksi va'lljummuš.....	7
3.5	Täävtõõžzi ta'rkstummuš da vuei'tlvaž čuõlmpäi'k.....	9
4	Säursmâttmõõžžâst suâppmõš.....	10
5	Täävtõõžžid piâssmõš.....	11
6	Ķeerjlažvuõtt.....	11
7	Meâlddõõžž.....	13
	Meâlddõs 1. GAS-siltteem puârdnaz.....	13
	Meâlddõs 2. T-lââkkârvvtaullõk (T-score).....	14

Taullõõgg

Taullõk 1. GAS-vuâddfi'ttõõžž.....	4
Taullõk 2. GAS-ceâkkaz da muttâz kovvummuš.....	9

Tät kiöttke'rijj lij vuä'nkõs härjnnâttmõš GAS-mõõntõõllmõõžž ââ'nnma da vuâddââvv alggveârlaž Kiresuki jm. (1994) õlmstâ'ttem Ķerjja. Ķiöttke'rijj ââ'net õhtna Jiiijan täävtõõžž -lomaakkin.

Ķee'rjtam Seija Sukula, Kirsi Vainiemi da Ilona Autti-Rämö (2010). Versio 5 (2021).

1 GAS-mõõntõõllmõõžž âânnmõš Kela säursmâttmõõžžâst

Tân kiöttkee'rij täävtõsân lij toi'mmjed täävtõõzzi raajmõõžž da ärvvtõõllmõõžž mõõntõõllâm tää'zz tuâjjneävvan jee'resnallšem paai'kin. Puârast rajjum täävtõõzz lie säursmâttmõõžž čiõ'lj. Täävtõõzz toi'mmje toi'mmjem XXX da po'hte säursmâttmõõžž ââlda ä'sšnee'kk aarg. Ôhttsaž täävtõs čiõlggan da ä'sšneķ teätt, koozz säursmâttmõõžžin põõrgât.

GAS-mõõntõõllmõõžž (Goal Attainment Scaling) ââ'net täävtõõzzi piijjma da ärvvtõõllma Kela säursmâttmõõžžâst. Kela õlmstõõ'tti ee'jjest 2010 mõõntõõllmõõžž kuõskki kiöttkee'rij kääzzkõspuu't'tee'ji da tiõrvâsvuõttuâl âânnmõ'sše. Lââ'ssen Kela puu't'ti Jiiijan täävtõõzz -lomaakk täävtõõzzi šiõtteem da ärvvtõõllâm vääras.

Jiiijan täävtõõzz -lomaakk ooðeeš ee'jj 2015 õõutveäkka määngämmtallaš tuâjj-jooukin. Jiiijan täävtõõzz -lomaakkâst puu'tet lomaakk kiõl â'lddlab ä'sšnee'kk arggkiõl. Täävtõsân lij, što ä'sšneķka mainstet tâ'lķ jii'jjes täävtõõzzi raajmõõžžâst, jeä't-ka õnnu teänab vee'res saa'nid, mâ'te ouddmiârkkân GAS. Täävtõõzzi raajjâm õhttvuõðâst jeät teänab õnnu numeerlaž ceäkksid, pe'ce ceäkksi nââmrin lij miârktõs tâ'lķ T-lââkkäärv la'skķe'mmen.

Ee'jj 2015 õlmstõõ'tteš GAS – Menetelmästä sovellukseen - ķee'rij, ko'st kovveet mõõntõõllmõõžž suävldõõzzid da tõn va'žžtõõzzid lää'dd säursmâ'ttemriâšldõõggâst (Sukula, Vai- niemi, Laukkala 2015).

GAS-mõõntõõllmõš lij še õhtt vue'ss Kela säursmâttmõõžž ääü'ķ ärvvtõõllmõõžžâst. Lââ'ssteätt säursmâttmõõžž ääü'ķ ärvvtõõllmõõžžâst lij Kela õhttsažtuâjjkuõi'mi ne'ttseeidain pääi'ķest Palveluntuottajille – Kuntoutuksen mittaaminen ja arviointi.

2 GAS-fi'ttõõzz

Taullök 1. GAS-vuâđđfi'ttõõzz

Alggveärlaž fi'ttõs	Nuõrttsää'mķiõllsaž fi'ttõs
goal	täävtõs
goal attainmentscaling	täävtõõzzid piâssmõõžž metteei ceäkkaz
weight (the goals)	meä'rrad (juõ'ķķ täävtõ'sse) teäddäärv
importance	vääžnaivuõtt
difficulty	vaiggâdvuõtt
level of attainment	piâssum tää'ss
much less than expected level (-2)	čiõlggsânji vue'llgab gu vuõrddum
somewhat less than expected level (-1)	siõmmna vue'llgab gu vuõrddum
expected level of outcome (0)	täävtõstää'zz
somewhat more expected (+1)	siõmmna õll'jab gu vuõrddum
much more than expected (+2)	čiõlggsânji õll'jab gu vuõrddum

Lää'ddķiõllsa GAS-mõõntõõllmõõžž fi'ttõõzz lie jåårglõttum Kiresuki jm. (1994) ââ'nnem engglõsķiõllsaž alggtuejjõõzzâst, koonn mânŋa tõk lie ärvvtõllum määngtiõđlaž tuâjj-jooukâst. Loopplaž fi'ttõõzz lie va'lljuum tõn mie'ldd, mä'htt tõk kovvee pue'rmõsân lää'dd ķiõlâst õnnum ämmatfi'ttõõzzid da GAS-mõõntõõllmõõžž ideologia.

3 Täävtõõzzi raajjmõš

3.1 Täävtõõzzi tobdstummuš

GAS-mõöntõõllmõš lij vue'lggẽmsââ'jest pâi ä'sšnekvuâlgaž. Ä'sšnekv lij jii'jjes jie'llem ä'sštobddi. Säursmâttmõõžž täävtõõzz tärkka vuâmmšummuš da meä'rtummuš õõlgte säursmâttmõõžž čõõđtee'jin šiõgg ämmat-täaid da härjnummuž kõõččmõõžžâst âarrai säursmâ'ttem-maall čõõđ viikkmõõžžâst da vaaiktemvuõđâst. Ä'sšnee'kķest vuäi'tte lee'd määng jee'resnallšem tiõrvâsvuõ'tte kuulli oudldõõzz da nu'tt tuõjju gu jie'llempo'dde kuulli kõõččmõõžž, koid tâ'lķ vuâssa vuei'tet vaaikted ââ'nnemnalla âarrai säursmâttmõõžž veäkka. Juõ'kķ ä'sšnee'kķ vaalmâšvuõđ da vuei'ttemvuõđ muttsa vaajtâ'lle jee'res pooddin. Hâ't ä'sšnee'kķest le'čči vue'lggẽmpoodd seämma puõžžâlm, see'st säursmâttmõ'sše šiõttuum täävtõõzz vuäi'tte šõddâd jee'resnalšmen, juõ'kķki'žže jiõccsa suâppjen.

Täävtõõzz tobdstummuš vuâđđââvv mainstâttmõ'sše da ä'sšnee'kķ vue'jj se'lvvtummša. Ä'sšnee'kķ tää'rķes täävtõõzzi tobdstem diõtt vuei'tet ââ'nned strukturõsttum mainstâttmõõžžid, kookk jie ra'jje kõččum čuõlmpaai'ķid õuddķiõ'tte, leša kooi veäkka vuei'tet see'lvted säursmâttmõõžž juu'rdee'l miârkteei aa'sšid (ouddm. COPM₁). Nu'tt ciâlkum õõmâskõõččmõõžž vuei'tet ââ'nned hiâlp̄ted täävtõõzz konkretisâsttmõõžž. Te'l ä'sšnee'kķ vuei'tet raukkâd õuddmiârkkân kovveed vue'jj tän nalla: "Juu'rd, što ekka tuu vue'ddem ääi'j lij šõddâm õõmâs, da puk tõk tuu čuõlmpaai'ķ jâu'kķe, kooi diõtt leäk säursmâttmõõžžâst, Mân̄ṇa gu tue'lâä kâccjak, mâ'st teâđak, što nâäi't lij ķiâvvâm?"

Ä'sšnee'kķest kõõjjât, mākam muuttâs suu toi'mmjemoodd le'čči suu jie'llma pue'rr da vuei'ttemvuõđi se'st. Jõs ä'sšnee'kķ täävtõsân lij õuddmiârkkân määttai juâtķkmõš, âlgg tobdsted tän täävtõõzz juu'rdee'l miârkteei muttsid, kookk õõlgči šõddâd, što mätt'tõõttmõš vuäitči juâtķkjed. Mätt'tõõttmõõžž juâtķkmõš vuäitt lee'd ju'n-a ââldmõs aai'ji le'be ku'ķes äi'gğkõõsk täävtõs ķidd âaree'l ä'sšnee'kķ vue'jjest. Mätt'tõõttmõõžž juâtķkmõš vuäitt õuddmiârkkân õõlḡted, što ä'sšnee'kķ 1) sutkkrytmm jâârgal normaalân, 2) alkoholâânnmõš occan da 3) vuäjjnummuš puârran. Tâ'l tāk kolmm täävtõõzz konkretisâ'ste tõid muuttâstaarbid, kookk vuei'tlvâ'ste mätt'tõõttmõõžži juâtķkmõõžž.

¹ Canadian Occupational Performance Measure (Toiminnan ongelmien ja suoritustason itsearviointimenetelmä), Harra ym. 2006

Õhttan kõskksâjjsaž kōõččmōšân GAS-mōõntōõllmōõžžâst lij tōt, mōõnn täujja da mōõnn nallšem täävtōõzzid šiõtteet. GAS-mōõntōõllmōõžž veäkka kovveet čiõlgâs, tobdstemnalla aârrai da miârkteei muttsid ä'sšnee'kk jie'llmest. Täävtōõzzid piâssma raajât realiistlaž äi'gğtaul. Täävtōõzzid piâssmōš vuäitt õuddned pooddi mie'ldd, koi diõtt ij leäkku tarbb raajjâd jee'rab täävtōõzzid. Õuddmiârkkân jōs täävtōstää'zzen lij pijjum, da teädd keäppan vitt kilo koolm määnpâ'j se'st, ij leäkku meä'rmeâldlaž piijjâd jee'rab GAS-täävtōõzz kuõi't kilo teäddkie'ppummša.

Täävtōõzzi mie'rr âlgg lee'd toolkvaž, hâ't mōõntōõllmōš oudd raajjâd kääu'c täävtōsâd. Kōskkmie'rin ä'sšnee'kkest vuäi'tte lee'd 1–3 täävtōsâd õhttna.

Šiõgg täävtōsraajjâm veä'kkneävvan vuei'tet ââ'nned "kâ'll vuâkkōõzz" le'be nu'tt ciâlkum SMART-idea. SMART lij vuänōs enggļōškiõllsaž saa'ni vuõssmōs bukvain. Lää'ddkiõ'le tōt kovvad mōõntōõllmōõžž idea, kää'tt lij "jeärmmâi, heedran le'be fiksi".

SMART-täävtōs lij

Specific = spesifiistlaž, jerrõllum, meä'rtum

Measurable = metteemnalla

Achievable = tää'vtemnalla

Realistic/Relevant = realiistlaž da miârktee'jes

Timed = vuei'tlvaž šiõtteed äi'gğtau'le

3.2 Täävtōõzz nõõmummuš

Täävtōõzz nõõmummuš älgg nu'tt, što vue'sšen sagstōõlât ä'sšni'kkîn.

Sagstōõllmōõžžâst tobdstet jie'llem da tiõrvâsvuõđ peä'lnn tää'rkmōs aa'sšid, koid ä'sšneķ tuäivci muttâz.

Ä'sšnee'kk peä'lnn pue'rab lij mainsted positiivlaž muttsest gu vuäjined čuõlmpäikka da tōn määinaid. Säursmâttmōõžž ämmatoummu tuâjjan lij vie'kkted ä'sšnee'kk tuejjeed muttâz kai'bbjeei aa'sšid täävtōõzz hammu da vuei'nned ämmat-täaidaines da härjnummši'nes, vuäitt-a täävtō'sse säursmâttmōõžž veäkka piâssâd. (kč. meâlddōs 1.)

Šiõgg täävtõs lij ä'sšnekka miärkteei da tõt älgg lee'd tää'vtemnalla kõõčcmõõžžâst âarrai säursmâ'ttem-maallin. Täävtõ'sse uu'det vuä'nkõs kovveei nõõm, mâ'te sutkkrytmm, peä'ncest piässmõš, vuäjnjemvuõtt, teäddkie'ppummuš, nââ'jjervue'kk, miõllsõs tuäjjsiiskõs, teäđ vaaldšummuš, miõllvue'kk dnõ. Nääi't ouddmiärkkân miõlltiõrvâsvuõttssäursmâttmõõžžâst täävtõsân vuei'tet nõõmeed miõlpuârnummuž, passmiõl le'be agstõõzzi occnummuž le'be tõi, što ä'sšneķ vuäžž taaurõõžžid.

3.3 Indikaattoor va'lljummuš

Juõ'kk täävtõõzz kovveed va'lljeet čiõlgg indikaattoor, kää'tt lij suäppum poodd ärvvtõõllâmnalla. Indikaattor lij jâlstõõttmõš, vää'ldest âarrai tâbdd, täidd le'be prose'ss, kää'tt pukin čiõlggsõmmesen ee'ttkâstt va'lljuum täävtõõzz da õuddnummuž täävtõõzz âarra. Tõt vuäitt lee'd tääzzlaž le'be meärlaž õlmmõs, mâ'te teädd klon, nâkkar pešttmõš, mârnummši mie'rr inn-nâkkrest, jiõččsââmlaž jurddji mie'rr, validõsttum oudldõskõõjjeemtaullõk le'be ķiõččlâsttmõõžžin vuâlgaž õlmmõs.

Ouddmiärkkân jõs miõlltiõrvâsvuõttssäursmâttmõõžžâst täävtõsân lij va'lljuum miõlpuârnummuš, indikaattoorân vuäitt lee'd jiõččsâ'rmmjurddji ee'ttem taaujâsvuõtt, čârrõõttâm tää'ss, fi'ttjõs puä'ðlvest, tuäivte'mesvuõđ tobddmõõžž, lo'sses miõll, jiõččkââmm le'be nââ'jjerheämmõõzz.

3.4 Ceäkki va'lljummuš

Ceäkki raajjmõš lij GAS-mõõntõõllmõõžž vâ'žžlõmâs poodd da tõt kai'bbai ämmatnee'kkest kudd ä'sštobddmõõžž säursmâttmõõžžâst. Säursmâttmõõžž ämmatnee'kk ä'lğge pâ'sttd ärvvtõõllâd, koozz kõõčcmõõžžâst âarra da ââ'nnmest âarra ä'sšnee'kk motivaatio tuõ'll'jem peä'lnn šiõttlõs äigga vuäitt piässâd. Tãn õudldõsân lij ämmatnee'kk ri'jttjeei härjnummuž va'stteei ä'sšni'kkid.

Ceäkki raajjmõõžžâst va'lljuum indikaattoor raajât nu'tt, što tõi vuäitt metteed da ärvvtõõllâd. Nääi't muttâz täävtõstää'zz âarra kovveet meärlaž (ouddm. teäddkilo, čiâssâd, taaujâsvuõđ, prose'nttvuässõõzz) le'be tääzzlaž õlmmem (ouddm. ää'pp vaaldšed tobddmõõžžeez, tobddmõõžž teäđ vaaldšummšest) veäkkâ.

Meärlaž indikaattoorân ij õõlg seämma tärkka šiõtteed lããgg, pe'ce indikaattoorân ka'nnat pâi šiõtteed kãã'tt-ne lue'žžjemväärr (ouddm. teädd kie'ppummuš 5–6 kg, no'kkummuš 1 čiãss se'st, aggressiivlaž ro'ttjõõzz 1 –2 vuâra peei'vest). Tääzzlaž indikaattor vuãddãâvv täujja ä'sšnee'kk jii'jjes härjnummša le'be tobddma, da tõt âlgg lee'd čiõlggsânji õlmmuum, što tõõzz piãssmõõžž tobdstummuš lij čiõlgâs (ouddm. âân vuãrrvaaiktõspoodd positiivli'žžen, pâstt čiõ'lggheed taaud vee'res ooumže).

Ceäkksid raajjmen šiõtteet vue'sšen täävtõstää'zz, koozz ä'sšneķ vuäitt realiistlânji piãssâd. Tät lij GAS-ceäkksin 0. Mãnņa meä'rtet ceäkksi taa'zzin siõmmna õll'jab (+1) da siõmmna vue'llgab (-1), gu täävtõstää'ss.

Ä'sšnee'kk raaukât kovveed vue'jj, ko'st muuttâs lij õll'jab gu vuõrddum. Tät kovvad realiistlaž da miõttlõs muttâz ve'rddee'l vue'lggẽmtãssa, leša aaibšet, što täävtõ'sse piãssmõš ij leäkku nu'tt vue'rddmest. Mãnņa raaukât ä'sšnee'kk kovveed vue'jj, ko'st muuttâs lij vuõrddum vue'jj vue'llgab, gu täävtõstää'ss lij. Siõmmna vuõrddum tää'zzest vue'llgab tässa piãssmõõžžâst meä'rtõõllmõõžžâst miârkteei lij, što tõt kovvad pukid, što muuttâs mãân vuõig ârra da tõt lij tuõđlaž (taullõk 2). Nãäi't ä'sšneķ da ämmatneķ vuäi'tte ainsmõõvvãd jiõčč täävtõstää'zz realiistlažvuõđãst.

Mãnņa raajât ceäkksi tää'zz, ko'st muuttâs lij čiõlggsânji õll'jab (+2) da mãnņa tõ'st čiõlggsânji vue'llgab (-2) gu vuõrddum täävtõstää'ss. GAS-ceäkksin tää'ss +2 miârkkšããvv tõi, što täävtõ'sse vuäitt piãssâd meä'rtum äi'ggtaulãst optimaal'laž tuejee'ji se'st. Täävtõ'sse vuäitt piãssâd, jõs puk oo'nnast. GAS-ceäkksin tää'ss -2 miârkkšããvv tõi, što ä'sšneķ ij leäkku õuddnam säursmãttmõõžž täävtõstää'zz ârra nu'tt jiãnnai, što muttsest le'čči toi'mmjummša miârktõs. GAS-ceäkksi tää'ss lij -2, jõs vue'kk huãnnan le'be ij muttu.

Taullõk 2. GAS-ceäkkaz da muttâz kovvummuš

Muutoksen suunta = Muttâz pu'tt

Muutoksen suunta	GAS-ceäkkaz		Muttâz tää'ss
– +	-2	Čiõlggsânji vue'llgab gu vuõrddum	Muttsest ij miârktõs toimmjummsa. Vue'jjest ij muuttâs le'be vue'kk huânn'nam
	-1	Siõmmna vue'llgab gu vuõrddum	Lopp-puäðõs uu'ccab gu vuõrddum, leša vuõig ârra.
	0	Täävtõstää'ss	Realiistlaž piâssâd
	+1	Siõmmna õll'jab gu vuõrddum	Täävtõs realiistlaž. Lopp-puäðõs jäänab gu vuõrddum.
	+2	Čiõlggsânji õll'jab gu vuõrddum	Tää'vtemnalla optimaal'laž tuejee'ji se'st.

Cardillo da Smith tue'tte Kiresuki jm. (1994 199) ķee'rjest, što Gauss kââu'r jue'kkem meâldlânji täävtõstâssa 0 pie'sse seämmanallšem ä'sšnii'kkîn 43 %, va'sttee'jen GAS-ceäkkasin tässa kuhttze -1 le'be +1 puä'tte nu'tt 21 % va'stteenallšem ä'sšnii'kkîn. Ceäkksi ruõbddäärvaid kuhttze +2 da -2 pä'cce nu'tt 7 % ä'sšnii'kkîn.

3.5 Täävtõõzzi ta'rkstummuš da vuei'tlvaž čuõlmpäi'k

Täävtõõzzi šiõttummšest älgg pāi vā'ldded lokku, što täävtõsceäkksi jee'res taa'zzi kovvõõzz ä'lğge lee'd čiołggsānji fi'ttjemnalla.

Täävtõõzzid šiõtte'mmen vuäi'tte pue'tted vuāstta tāk čuõlmpäi'k:

- Va'lljuum indikaattor ij kovvad šiõttuum täävtõõzzi joouk (täävtõõzz nõmm).
- Ceäkkaz jie leäkku meä'rtum nokk čiołggsānji le'be tōk lie kovvuum pannčiołgās saa'nivui'm, kuä'ss piāssmõõžž jeät vuõittu mā'ηηlōbān ärvvtõöllād.
- Ceäkkaz jie leäkku čiołggāz. Juätkkjeei motstõõvvjest lij ju'n-a pājilōsvuõtt (GAS-ceäkksi tää'ss 0: vuädd 7–8,5 čiāssād, GAS-ceäkksi tää'ss+1: vuädd 8–9 čiāssād) le'be ceäkksi jee'res taa'zzi kōōškāst lie äävpāi'k (GAS-ceäkksi tää'ss - 1: škornn 2–3 kilo, GAS-ceäkksi tää'ss 0: škornn 5–6 kilo).
- Seämma täävtõõzz ceäkksin lie kuõ'htt jee'res indikaattoor: õuddmiārkkān täävtõstā'ss (GAS-ceäkksi tää'ss 0) vuālgg škoou'le ääi'jstes ij-ga tue'lāā reiddlāāst jie'nnin. Vuõssmōs indikaattor lij škoou'le ääi'jstes vuālggmōš da nu'bb reiddlāāstmōš jie'nnin. Tāi indikaattoori õhttna ärvvtõöllmōš lij vuei't'tem.
- Indikaattoor va'lljumšest meä'rtet še kuāłmad vue'sspeä'l toi'mmjummuž, kää'tt ij leäkku ä'sšnee'kķ toi'mmjumšest kīdd ij-ga sāursmāttmõõžž ämmatoummi vaaiktem se'st.
- Täävtõ'sse piāssma ij leäkku pijjum äi'ğğtaull.
- Täävtõõzzid piāssām taa'zzi raajjmõõžžāst āā'net kīōl, mōõntõöllmõõžžid le'be metteemneävvaaid, koid puk sāursmāttmõõžž čōōđ viikki jie toobd.

4 Säursmâttmõõžžâst suâppmõš

Ä'sšnii'kkin mōõnât čōōđ, mii õõlgči šōddâd, što suâppum täävtõõzzid piâzzât. Mōõkk lie poodd kōōskâst, koi rää'j âlgg piâssâd. Mâi'd ä'sšnee'kkest kai'bbjet da mōõn nallšem tuärj säursmâttmõõžž ämmatooumaž ta'rjjad?

Vuäitt kuuitâg kiâvvâd nu'tt, što äi'ğğtaull ij ri'jtte, tiõrvâsvuõttvue'kķ mottai le'be plaanum säursmâ'ttemtâaim jie suâv ä'sšnekka. Te'l âlgg vuõss-sââ'jest smiõttâd, vuei'tet-a säursmâ'ttemtâaimaid muu'ttee'l piâssâd täävtõstâssa äi'ğğtaul meâldlânji avi âlgg-a tuõttâd, što täävtõs leäi leigga vä'žžel da raajât samai ođđ täävtõõzz SMART-vuâđđjurddi ââ'nee'l.

Täävtõõzzid lij pue'rr ta'rksted mie'rrkōōski. Jõs täävtõs ij teänab leäkku ääi'jpoddsâž le'be taarblaž, tõn vuei'tet ärvvtõõllâd, piijjâd ođđ täävtõõzzid da jaukkeed vuei't'te'men vuõinnum täävtõõzzid.

5 Täävtõõzzid piâssmõš

Täävtõõzzid piâssmõõžž ärvvtõõlât õõutsââ'jest ä'sšnii'kkin suâppum peei'v. Nääi't juõ'kķ jee'rab täävtõõzz ceäkksin kiõččât teâuddjam lååkkäärvid. Täid teâuddjam lååkkäärvid la'sķkeet õ'hte da kiõččât T-lååkkärvtuallõõggâst täävtõõzzi meä'r meâldlaž T-lååkkäärv (kč.. Meâlddõs 2).

Taullõk vuei'tlvâstt jäänmõsân kääu'c täävtõõzz lååkkäärv kiõččmõõžž. T-lååkkärvv lij pâi 50 jõs täävtõõzzi summ lij 0. Tât miârkkšââvv tõn, što täävtõõzzid lij kōskkmie'rin piâssum. Gu täävtõõzzid piâssâm summ kuâđđai vuâlla nooll, nuu'bbin saa'nin. T-lååkkärvv lij vuâlla 50 täävtõõzzid jeät leäkku kōskkmie'rin piâssum le'be tōk lie rajjum leigga vaiggeen piâssâd. Jõs täävtõõzzid piâssâm summ peä'lstes lij pâ'jjel nooll, nuu'bbin saa'nin. T-lååkkärvv šuurab gu 50, täävtõõzzid lij piâssum kōskkmie'rred pue'rben le'be tōk lie rajjum leigga hiâlppân piâssâd. T-lååkkärvv tuejjad joukktää'zz analyysid vuei'tlvi'žžen da õhttnaž oummui täävtõõzzi vaajtõõlli meä'r lie vaaldšemnalla statistiikklaž analyysâst.

6 Keerjlažvuött

Bovend'Eerd, T. J., Botell, R. E., Wade, D. T. (2009). Writing SMART rehabilitation goals and achieving goal attainmentscaling: A practical guide. *Clinical Rehabilitation*, 23(4), 352–361.

Gordon, J. E., Powell, C., Rockwood, K. (1999). Goal attainment scalingas a measure of clinically important changein nursinghome patients. *Age and Ageing*, 28 (3): 275–283.

Harra T., Aralinna V., Heikkilä M., Korkiatupa R., Löytönen K., Onkalo-Olkkonen, R. (2006). Kohti toimintakyvyn kokonaisvaltaista arviointia. *Duodecim* 122 554 –62.

Kiresuk, T. J., Smith A., Cardillo, J. E. (1994). *Goal Attainment Scaling: Applications, Theory, and Measurement*. Hillsdale, N.J.: L. Erlbaum Associates.

Sukula S., Vainiemi K., Laukkala T. (toim.) (2015) GAS – Menetelmästä sovellukseen. Kela tu'tkkeemjuâggas. Õõlmtõs käunnai He'lssen universitee'tt digitaal'laž arkiivâst (www.helda.helsinki.fi).

Turner-Stokes, L (2009). Goal attainment scaling(GAS) in rehabilitation: a practical guide. *Clinical Rehabilitation*, 23 362–370.

7 Meâlddõõzz.

Meâlddõs 1. GAS-siltteem puärdmaz

Tåbdd mõõntõõllmõõžž vuâddjurddjid da siltad tu'lkkeed puäðõõzzid

Toobdast persoon'nallšem täävtõõzzid takai tää'zzest

Påstt nõõmeed persoon'nallšem täävtõõzz

Påstt meä'rted ceäkksid

Siltad raajjâd GAS-täävtõõzzid, ta'rksted da ärvvtõõllâd tõid piâssmõõžž

Lij vaalmâşvuõtt vuâddtõõllâd, ohjjeed da suâvlded mõõntõõllâm âânnmõõžž

Meâlddös 2. T-lååkkärvtaullök (T-score)

ceäklöözz i	Täävtöözzi mie'rr							
summ	1	2	3	4	5	6	7	8
-16	-	-	-	-	-	-	-	18
-15	-	-	-	-	-	-	-	20
-14	-	-	-	-	-	-	18	22
-13	-	-	-	-	-	-	21	24
-12	-	-	-	-	-	19	23	26
-11	-	-	-	-	-	22	25	28
-10	-	-	-	-	20	24	27	30
-9	-	-	-	-	23	27	30	32
-8	-	-	-	21	26	29	32	34
-7	-	-	-	25	29	32	34	36
-6	-	-	23	28	32	35	36	38
-5	-	-	27	32	35	37	39	40
-4	-	25	32	35	38	40	41	42
-3	-	31	36	39	41	42	43	44
-2	30	38	41	43	44	45	45	46
-1	40	44	45	46	47	47	48	48
0	50	50	50	50	50	50	50	50
1	60	56	55	54	53	53	52	52
2	70	62	59	57	56	55	55	54
3	-	69	64	61	59	58	57	56
4	-	75	68	65	62	60	59	58
5	-	-	73	68	65	63	61	60
6	-	-	77	72	68	65	64	62
7	-	-	-	76	71	68	66	64
8	-	-	-	79	74	71	68	66
9	-	-	-	-	77	73	70	68
10	-	-	-	-	80	76	73	70
11	-	-	-	-	-	78	75	72
12	-	-	-	-	-	81	77	74
13	-	-	-	-	-	-	79	76
14	-	-	-	-	-	-	82	78
15	-	-	-	-	-	-	-	80
16	-	-	-	-	-	-	-	82